

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci rozhodl samosoudkyní Martinou Rýznarovou (dříve Radkovou) ve věci

žalobce: **M. Č.**
bytem X
zastoupený advokátem Mgr. Radkem Jamborem
sídlem Benešova 36, 586 01 Jihlava

proti
žalovanému: **Policejní prezidium České republiky**
sídlem Strojnická 935/27, 170 89 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 6. 2023, č. j. X, ve věci přestupku

takto:

I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 6. 2023, č. j. X, **se ruší** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení

II. Žalovaný **je povinen** žalobci zaplatit k rukám advokáta Mgr. Radka Jambora náhradu nákladů řízení ve výši 11 228 Kč, a to do 30 dnů od právní moci rozsudku.

Odůvodnění:

1. Spornou otázkou bylo, jestli žalovaný doručil advokátovi žalobce výzvu k doplnění odvolání v souladu se zákonem, když ji nedoručil do „advokátní“ datové schránky.
2. Žalovaný **napadeným rozhodnutím** (dále jen „napadené rozhodnutí“) zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí Odboru služby dopravní policie Krajského ředitelství policie Olomouckého kraje z 6. 3. 2023, č. j. X, který ve zkráceném přezkumném řízení zrušil rozhodnutí Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Olomouckého kraje, územního odboru Šumperk, Dopravního inspektorátu Šumperk, vydané v příkazním řízení na místě ve věci dopravní nehody z 26. 2. 2023. Příkazem byla žalobci uložena pokuta 500 Kč za přestupek podle § 125c odst. 1 písm. k) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu). Žalobce předjížděl vozidlo, když ho už předjíždělo jiné vozidlo. V přezkumném řízení bylo

Shodu s prvopisem potvrzuje Bc. A. V.

zjištěno, že použitá právní kvalifikace odpovídala porušení § 17 odst. 2 nebo odst. 5 písm. c) ZSP, nikoli § 12 ZSP a šlo i jiný typ komunikace (počet jízdních pruhů).

3. **Žalobce v žalobě** namítal, že prostřednictvím advokáta podal v časové tísni 6. 4. 2023 blanketní odvolání a očekával, že ho žalovaný vyzve k jeho doplnění v souladu s § 37 odst. 3, § 82 odst. 2 a § 93 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění účinném ke dni vydání napadeného rozhodnutí (dále jen „správní řád“), v souladu s konstantní judikaturu Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“). Ačkoliv žalovaný v napadeném rozhodnutí uvádí, že žalobce vyzval k odstranění vad odvolání, žádnou výzvu k doplnění odvolacích důvodů mu nedoručil v souladu se zákonem. Rozhodnutí o odvolání bylo pro žalobce překvapivé, porušilo jeho právo na spravedlivý proces a odepřelo mu možnost podrobně se vyjádřit k důvodům odvolání. Žalovaný rozhodoval o odvolání, aniž by znal konkrétní námítky, které hodlal žalobce k doplnění odvolání uplatnit, což je nepřipustné (viz rozsudek NSS č. j. 1 As 4/2009-53).
4. **Žalovaný ve vyjádření k žalobě** vysvětlil, že žalovaný vyzval žalobce usnesením z 11. 4. 2023 k doplnění odvolání do pěti dnů od doručení. Žalovaný doručil žalobci usnesení fiktivně 21. 4. 2023, ale žalobce odvolání nedoplnil. Součástí správního spisu je doručenko do datové schránky vedená na jméno a IČ advokáta žalobce.
5. Žalovaný po doručení žaloby zjistil, že zaslal výzvu k doplnění odvolání, kterou mu vygeneroval interní informační systém ETŘ (evidence trestních řízení) na základě zadání identifikačního čísla advokáta. Žalovaný zjistil existenci dvou datových schránek až zadáním dotazu do ETŘ prostřednictvím ředitelství služby dopravní policie. To znamená, že funkcionality informačního systému ETŘ se pro jednotlivá oddělení liší.
6. Rozhodnutí, které žalobce napadl žalobou, bylo advokátu doručeno a proti tomuto doručení žalobce nic nenamítal.
7. Advokát žalobce má tedy vedené dvě datové schránky pod jedním identifikačním číslem, jako advokát a jako podnikající fyzická osoba. Advokát žalobce uvádí na svých dokumentech identifikační číslo, podle kterého vyhledával žalovaný jeho datovou schránku. Podle žalovaného advokát žalobce mohl být informován o tom, že do jeho datové schránky byla doručena výzva k doplnění odvolání, protože existuje možnost nastavit si upozornění na doručené zprávy. Advokát měl jako majitel datové schránky povinnost kontrolovat její obsah a jako právnícky vzdělaná osoba si je jistě vědom právních následků, pokud datovou schránku nekontroluje. Tímto následkem je fikce doručení. Jednání žalobce, který má dvě datové schránky s jedním identifikačním číslem, lze posoudit jako účelové.
8. Žalovaný přezkoumal odvoláním napadené rozhodnutí v plném rozsahu, a tudíž odvolání žalobce plně akceptoval. Žalobce ani v žalobě nezmínil žádný konkrétní odvolací důvod, ke kterému by se mohl žalovaný či následně soud vyjádřit. Žalovaný odkázal na rozsudek Krajského soudu v Brně č. j. 30 A 35/2015-32, podle kterého nebylo vadou řízení, že žalovaný nevyzval účastníka řízení k doplnění odvolání, protože přezkoumal odvoláním napadené rozhodnutí v plném rozsahu a neopomněl žádnou z otázek, které žalobce namítal v žalobě, podrobně se zabýval skutkovým stavem a postupem správních orgánů.
9. **Soud přezkoumal** v mezích žalobních bodů dle § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) napadené rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalované (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).
10. Soud dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.

11. Podle § 19 odst. 1 věta druhá správního řádu „*správní orgán doručí písemnost prostřednictvím veřejné datové sítě do datové schránky*“.
12. Podle § 17 odst. 1 věta druhá zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, „*umožňuje-li to povaha dokumentu a má-li fyzická osoba, podnikající fyzická osoba nebo právnická osoba zpřístupněnu svou datovou schránku, orgán veřejné moci doručuje dokument této osobě prostřednictvím datové schránky, pokud se nedoručuje veřejnou vyhláškou nebo na místě*.“
13. Soud ze správního spisu ověřil z doručky k napadenému rozhodnutí o odvolání, že žalovaný ho žalobci zaslal 20. 6. 2023 a doručil 21. 6. 2023 do datové schránky hxpeiej a že v identifikaci adresáta je uveden Mgr. Radek Jambor, advokát, Benešova 1273/36, Jihlava.
14. Předtím žalovaný zaslal výzvu k doplnění odvolání do datové schránky yzx2tf4, kde je adresát označen jako Radek Jambor, T. 1568/11, J. (jde tedy o jiné číslo datové schránky a jinou adresu). Adresát výzvu nevyzvedl do deseti dnů a podle doručky byla zpráva doručena 21. 4. 2023 uplynutím desetidenní lhůty, protože se do schránky nepřihlásila oprávněná osoba.
15. Žalovaný netvrdil ani neprokázal, že výzva k doplnění odvolání se dostala do dispoziční sféry advokáta žalobce a ten se s ní mohl kvalifikovaně seznámit a reagovat na ni. Podle správního spisu (údaje na doručence k výzvě) žalovaný nestanovil doručení do vlastních rukou a nezakázal doručení tzv. fikcí (resp. vyvratitelnou domněnkou). Advokát žalobce netvrdil, že by si výzvu převzal nebo se s ní jakkoli seznámil; naopak tvrdil, že mu nebyla doručena.
16. Z konstantní judikatury správních, civilních i trestních soudů vyplývá, že písemnosti je třeba doručovat do datové schránky osoby, pro kterou byla zřízena. Pokud je touto osobou advokát jako podnikající fyzická osoba, nelze mu právně účinně doručovat do jiné datové schránky, například jako fyzické osobě nepodnikající či podnikající, poštou anebo do datové schránky společnosti, ve které vykonává advokacii (v takových případech nelze doručit tzv. fikcí – uplynutím desetidenní lhůty, když se pověřená osoba do datové schránky nepřihlásí).
17. Podle rozsudku NSS č. j. 7 Afs 60/2015-32, č. 3255/2015 Sb. NSS, „*je-li účastník řízení zastoupen v soudním řízení advokátem, doručuje krajský soud výzvu podle § 51 s. ř. s. do datové schránky advokáta (datová schránka podnikající fyzické osoby ve smyslu § 4 zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů), a nikoliv do datové schránky obchodní společnosti vykonávající advokacii (datová schránka právnické osoby ve smyslu § 5 téhož zákona)*.“
18. Obdobně ze stanoviska Nejvyššího soudu ze dne 5. 1. 2017 sp. zn. Plsn 1/2015 vyplývá, že „*má-li fyzická osoba zřízeno více datových schránek, doručují se jí písemnosti do té datové schránky, která odpovídá povaze doručované písemnosti*“.
19. Ústavní soud 11. 5. 2021 vyslovil ve věci sp. zn. III. ÚS 3541/2020 závěr, podle kterého pokud ve věci vystupuje advokát, a to v pozici advokáta, je třeba mu písemnosti doručovat do jeho datové schránky, kterou má zřízenou ze zákona jako advokát.
20. Ústavní soud obdobně v usnesení sp. zn. II. ÚS 486/19 vysvětlil, že „*při doručování je nezbytné rozlišovat typ datové schránky a povahu doručované písemnosti v závislosti na roli a postavení adresáta, jehož se písemnost týká. Do jednotlivých typů datových schránek tak lze řádně doručovat pouze dokumenty, které souvisí s činností či postavením držitele dané datové schránky. Nemá-li účastník zřízen typ datové schránky odpovídající povaze doručované písemnosti, bude se účastníku doručovat tak, jako by neměl datovou schránku zřízenou*“ (srov.

např. rozsudky NSS č. j. 7 Afs 46/2010-51, č. j. 7 Afs 5/2013-50, č. j. 3 Ads 100/2013-42 nebo č. j. 8 As 109/2015-38, přičemž ústavní stížnost proti poslední uvedenému rozsudku NSS soudu byla odmítnuta usnesením Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 476/16).

21. Podobně NSS rozhodl rozsudky č. j. 7 Afs 255/2014-32 a č. j. 10 As 357/2047-66, body 99-13, a vyslovil, že pokud ve věci vystupuje advokát, je třeba mu doručovat písemnosti do jeho datové schránky advokáta a nikoli do datové schránky společnosti, ve které vykonává advokacii.
22. Stejný závěr obsahuje i rozsudek NSS č. j. 7 Afs 46/2010-51: *„Má-li advokátka zastupující stěžovatele v řízení o žalobě datovou schránku pouze jako insolvenční správce, postupoval krajský soud v souladu se zákonem, pokud jí doručoval napadené usnesení prostřednictvím držitele poštovní licence.“*
23. Žalovaný netvrdil ani neprokázal, že by doručoval advokátu žalobce do „nepříslušné“ datové schránky z důvodu nefunkčnosti systému apod. To by mohl být důvod pro odlišné právní posouzení vadného výběru datové schránky advokáta (srov. rozsudek NSS č. j. 3 Azs 140/2019-21, bod 12, a č. j. 2 As 96/2016-33).
24. Advokát žalobce legitimně očekával, že mu žalovaný doručí výzvu k doplnění podání do jeho „advokátní“ datové schránky (srov. rozsudek NSS č. j. 3 Azs 140/2019-21, bod 13).
25. Na uvedeném nemění nic ani případný obstrukční postup žalobce, resp. jeho advokáta (srov. rozsudek NSS č. j. 4 As 6/2013-28, bod 11).
26. Podle konstantní judikatury NSS nedodržení formy doručení samo o sobě neznámá, že se doručení musí vždy zopakovat. NSS v rozsudku č. j. 1 Afs 148/2008-73 uvedl: *„Řádné doručení písemností v praxi znamená, že se písemnost zašle nebo odevzdá tomu, komu je určena, a že existuje důkaz o tom, že daná osoba písemnost převzala. Důvodem existence právní úpravy doručení je jistě mimo jiné i potřeba zabezpečit, aby si doručující správní orgány či soudy mohly být jisty, že se písemnost dostala do rukou adresáta. Je-li totiž adresát s obsahem písemnosti obeznámen, potom otázka, zda bylo doručení vykonáno předepsaným způsobem, nemá význam. Nedodržení formy tedy samo o sobě neznámá, že se doručení musí zopakovat, rozhodující je, zda se daná písemnost dostala do rukou adresáta.“* Ústavnost takového závěru nezpochybnil ani Ústavní soud, který v usnesení sp. zn. IV. ÚS 3807/11 označil za podstatné, zda se i přes formálně nesprávný postup písemnost dostane do rukou adresáta, který se s ní mohl seznámit a zvolit další procesní postup (srov. rozsudek NSS č. j. 10 As 357/2017-66, bod 15).
27. V posuzované věci nebylo prokázáno doručení výzvy k doplnění odvolání podle § 37 odst. 3 správního řádu například tím, že by žalovaný tuto výzvu doručil žalobci či advokátu žalobce jiným způsobem nebo že by žalobce tvrdil, že mu výzva byla doručena. Nešlo ani o případ, že by žalobce odvolání doplnil sám, bez výzvy.
28. Doručování do datové schránky advokáta jako fyzické osoby (a nikoli jako fyzické osoby podnikající – advokáta) bylo vadou řízení, která měla vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí, protože žalovaný byl povinen zaslat výzvu k doplnění blanketního odvolání v souladu s § 37 odst. 3 správního řádu, jak vyplývá například z rozsudku NSS č. j. 7 As 40/2018-33, bod 16-19.
29. Soud zrušil žalobou napadené rozhodnutí žalovaného z 19. 6. 2023 pro podstatné porušení ustanovení o řízení před správním orgánem, protože mělo za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé podle § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s. Žalovaný je právním názorem soudu

vázán podle § 78 odst. 5 s. ř. s. Žalovaný v dalším řízení zašle advokátovi žalobce výzvu k doplnění odvolání v souladu s ustanoveními zákonů, která soud citoval v rozsudku.

30. V řízení o žalobě byl žalobce zastoupen advokátem. Ze spisu soud zjistil, že advokát učinil ve věci dva úkony právní služby, kterými byly převzetí a příprava zastoupení na základě smlouvy o poskytnutí právních služeb a podání žaloby, tj. písemné podání soudu ve věci samé [§ 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif)]. Za provedené účelné úkony právní služby náleží advokátovi mimosmluvní odměna ve výši 3 100 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 bodem 5 advokátního tarifu], která se zvyšuje o paušální náhradu hotových výdajů ve výši 300 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu). Za úkony právní služby tedy advokátovi náleží 6 800 Kč. Vzhledem k tomu, že advokát žalobce byl v rozhodném období plátcem daně z přidané hodnoty, náleží k nákladům řízení rovněž částka, která odpovídá sazbě daně 21 % a která činí 1 428 Kč. Soud přiznal úspěšnému žalobci dále náhradu zaplaceného soudního poplatku 3 000 Kč. Celkem je žalovaný povinen zaplatit žalobci k rukám advokáta náklady řízení ve výši 11 228 Kč do 30 dnů ode dne právní moci rozsudku.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **je možno** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

Olomouc 20. ledna 2025

Martina Rýznarová v. r.
samosoudkyně